

12222 - Оё арабҳо пеш аз рисолати паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) Аллоҳро мешинохтанд?

савол

Мо медонем, ки номи падари паёмбари ғиромии мо Абдуллоҳ буд ва ӯ пеш аз таваллуд шудани паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) вафот карда буд. Бо ин замина, лутфан бигӯед, ки фаҳмиши арабҳо дар бораи "Аллоҳ" пеш аз паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) чӣ гуна буд? Оё онҳо пеш аз таваллуди паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) маънои ин калимаро мефаҳмиданд? Чӣ гуна Аллоҳро аз бутҳо фарқ мекарданд, ин дар суратест, ки агар аслан онҳо Аллоҳро аз бутҳо фарқ мекарда бошанд? Ташаккур ба Шумо.

Ҷавоби муфасссал

Бояд бидонед, ки ҷомеаҳои араб пеш аз Ислом ҷомеаҳои мулҳиди беимоне набуданд, ки вучуди Аллоҳро инкор кунанд ва ҳамчунин ҷомеаҳои набуданд, ки аз вучуди Парвардигор, Офаридгор ва Ризқдиҳанда беҳабар бошанд. Баръакс, онҳо инро медонистанд ва дар миёни онҳо бақоёи дини Иброҳим (дуруд Аллоҳ бар ӯ бод) вучуд дошт ва ҳамчунин бо яҳудиёну насронийён робита доштанд. Аммо мушкили онҳо дар он буд, ки онҳо ибодатро танҳо барои Аллоҳ бидуни шарик анҷом намедоданд, балки маъбудҳои дигарро, ки мепарастиданд, бо ӯ шарик қарор медоданд. Онҳо ин бутҳоро на бо эътиқоди он ки ин бутҳо парвардигор, офаридгор ва ризқдиҳандаанд, мепарастиданд, балки иддао мекарданд, ки онҳо воситаҳо ва миёнаравоне байни онҳо ва Аллоҳ ҳастанд, ки онҳоро ба Аллоҳ наздик месозанд. Аз ин сабаб Аллоҳ таъоло дар бораи онҳо фармудааст:

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

سورة الزخرف: ٨٧

«Агар аз онон (мушрикони) бипурсӣ, ки чӣ касе ононро офаридааст, ҳатман мегӯянд: "Аллоҳ"». (Сураи Зухруф: 87).

Ин далолат мекунад, ки онҳо эътироф мекарданд, ки Аллоҳ Офаридгор аст. Дар ояти дигар Аллоҳ фармудааст:

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

سورة الزمر: ٣٨

«Агар аз онон (мушрикони) бипурсӣ: "Чӣ касе осмонҳову заминро офаридааст"?

Ҳатман мегӯянд: "Аллоҳ"». (Сураи Зумар: 38).

Бисёр оятҳо далолат мекунанд, ки онҳо ба тавҳиди рубубият имон доштанд. Ширки онҳо дар тавҳиди улуҳият буд, чунон ки Аллоҳ дар бораи онҳо фармудааст:

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ

سورة الزمر: ٣

«Ва касоне, ки ба ҷои Ӯ дӯстоне гирифтаанд, (мегӯянд:) "Мо ононро ибодат намекунем, магар барои он ки моро ба Аллоҳ наздик кунанд"». (Сураи Зумар: 3).

Яъне, онҳо мегуфтанд: Мо онҳоро танҳо барои он мепарастем, ки онҳо моро ба Аллоҳ наздик кунанд.